

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj,
a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
Uredništvo in upravnništvo je v Miklošičevi
ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu,
naročnina pa upravnisti. Nefrankirana
pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne
vračajo. Za oglase se plača po dolo-
čenem ceniku. Lastnik in glavni urednik
Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirc.
: Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani. :

Slovensko vseučiliško vprašanje.

Slovenska politika se giblje v zna-
menju besed, kompromisov in frazerstva:
geslo slovenskim politikom so brzokotne be-
sede nekega moža, ki je odgovoril svoje-
časno slovenski dijaški deputaciji, ki mu je
naznanila svoje zahteve glede slovenskega
vseučilišča: Ja, kaj pa vendar mislite, kako
naj zahtevamo, ko ne dobimo ničesar, ako
tudi prosimo! Značilne so te besede za
naše malenkostne razmere, ki se razvijajo v
smislu in po volji raznih štreberjev in naj-
različnejših kandidatov! A najžalostnejše pri
vsem tem, kar nam daje tudi malo lepih
perspektiv za bodočnost, je dejstvo, da se
je tudi v zadnjih dnevih naš naraščaj, naša
mladina nekako uživala v to politično le-
targijo naših voditeljev! Tudi ona izgublja
svoj čas, zamuja priliko v praznih besedah,
resolucijah, papirnih manifestih! To mrtvilo
ne ubija samo mladine, ono deluje na naj-
širje kroge nekako sugestivno!

In ravno te dni bi bila naloga slo-
venske mladine, ki se zbira po raznih av-
strijskih vseučiliščih, da povzdigne svoj
glas in z vso silo nastopi, da se približa
svojemu cilju, da približa slovenskemu na-
rodu ono institucijo, ki je za nas vitalnega
pomena, namreč slovensko vseučilišče!

Dolžnost slovenske akademične mla-
dine je, da nastopi z vso energijo, da po-
kaže slovenski javnosti; politika voditeljev
slovenskega naroda ni ubila v nas vseh ide-
alov! Pokažite, da je to prepričanje ute-
meljeno!

Za vzgled in primer lahko danes po-
kažemo slovenskim akademikom italijansko
dijaštvo v boju za svoje vseučilišče! Ono
se ne plaši niti najskrajnejših sredstev, da
pokaže vladi in oni nemški kliki, ki na-
sprotnje kulturnim težnjam vseh nemških
narodov v Avstriji; mi ne odstopimo od
svojih zahtev, mi hočemo in moramo opri-
viti nade in upe, ki jih stavijo v nas naši
očetje, naše matere!

In ako v kratkih potezah očrtamo boj
italijanskega dijaštva za svoje vseučilišče,
najdemo v njem primero in pot, ki naj si
ga začrta tudi naša akademska mladina.
Tudi italijansko dijaštvo je začelo svoj boj
s protestnimi shodi, resolucijami in mani-
festacijami, a doseglo ni ničesar, avstrijska
vlada jih je pitala z obljubami, tolažbami,
ki so pa seveda ostale vse po njeni stari
navadi neizpolnjene!

In italijansko dijaštvo se je naveličalo
obljub od strani vlade, kakor tudi obljub
svojih poslancev in začeli so akcijo na
svojo roko. — V avli avstrijske univerze
na Dunaju so začeli pokati samokresi, de-
monstracije najširšega obsega; in avstrijska
vlada se je ustrašila teh nastopov, prišel je
še Tittoni, ki je v aneksijski krizi naravnost
namignil Aehrenthalu, posreduje ali pa...

In avstrijska vlada je hitela ter pred-
ložila parlamentu zakonsko predlogo glede
italijanskega vseučilišča! A stvar se je zopet

zavlekla, avstrijska vlada ne ve, kaj naj
stori; njena politika je zašla med Scilo in
Karibdo, na eni strani Nemci, na drugi Ita-
lijani, to- in onostran meje! Avstrijska po-
litika pa se smeje kot stara vlačuga zdaj
na to, zdaj na ono stran in ne ve, kam naj
nasloni svoj zguban obraz! Iz Dunaja in
Gradca pa vnovič prihajajo poročila, da se
italijansko dijaštvo pripravlja z vso res-
nostjo in energijo na novo in to — kot iz-
javljajo — zadnjo ter odločilno akcijo. Pre-
pričani smo, da z vso v najkrajšem času
za nove demonstracije italijanskega dija-
štva, ki ne odneha od svojih opravičenih
zahtev nikdar!

In slovensko dijaštvo?

Nikakor ne trdimo, da smo prijatelji
demonstracij in pobojev, a zgodovina boja
italijanskega dijaštva za vse kulturne za-
hteve nam jasno kaže, da je v Avstriji le
na ta način mogoče doseči to, kar nam
nočejo dati na naše prošnje in zahteve!

Akcija italijanskega dijaštva naj bi bil
poziv tudi naši akademični mladini, da se
z gane in nastopi vnovič in najodločnejše s
svojo zahtevo! Naj bo prepričana, da bo z
njo simpatizirala vsa slovenska javnost;
naj se ne pusti premetiti od raznih „do-
brih“ in „blagohotnih“ nasvetov raznih
dvornih svetnikov, kompromisarjev in mini-
strskih kandidatov, naj se ne pusti slepiti
od navdušenih zagovornikov raznih junkti-
mov! Slovenska mladina naj si ne pusti
sugerirati številnosti slovenskih politikov,
stopi naj na svojo pot z mladim in odloč-
nim korakom! Premišljuje naj o tem slo-
venska akademična mladina, pomisli naj na
neuspehe svojega dosedanjega dela, ki jih
ni v toliki meri kriva sama, kot ravno naši
politični vodilni krogi!

Novega odločnega naraščaja potrebu-
jemo mi Slovenci, ne pa ljudi, ki so pre-
pojeni z neodločnostjo sedanjosti, poniž-
nostjo in štreberijo! In ravno boj za naj-
pomembnejšo zahtevo slovenskega naroda
naj bo deviza, ki naj z njo stopi delovanje
slovenskega dijaštva v novo fazo!

Slovensko javnost pa, ki še ni popol-
noma zadojena in omamljena od besed in
obljub slovenskih voditeljev, pa pozivljemo,
da naj spremlja boj slovenskega dijaštva,
naj mu bo trdna opora in zaslomba!

Naprej sokoli v boj za slovensko vse-
učilišče!

Iz slovenskih krajev.

Vrhnika.

Čuki in gnojne vile. — Katoliški
kulturonosi na Vrhniki, ki se zbira v
čukarskem telovadnem društvu, imajo ve-
liko ljubezen do gnojnih vil. Pred kratkim
so pili pozno v noč v Stefecovi gostilni,
potem pa so pričeli razsajati in tuliti kakor
besni. Klicali so na korajžo, trkali se na
svoja katoliška prsa — slednjič pa so se
spoprijeli... Beseda je dala besedo in
kmalu so si bili bratje v laseh... V

bližnjem hlevu so si poiskali vsak svoje
orožje, obstoječe iz navadnih gnojnih vil,
pa se je pričel boj na življenje in smrt...
Zgodilo se ni sicer nič hudega, a značilno
za Čuke je to, da so se poslužili gnojnih
vil, ker so s tem pokazali, kam spadajo:
na gnojišče ali pa v hlev!

Iz tuhlinske doline.

Na dopis: „Vohunstva osumljen višji
železniški uradnik. — Po nedolžnem zaprt“
— naj blagovoli slavno uredništvo cenje-
nega lista „Jutro“ sprejeti naslednje na-
tančne podatke:

Imenovani uradnik je došel v Šmartno
ali Spodnji Tuhinjo popoldne. Obrnil se je
najprvo do c. kr. orožnikov z vprašanjem,
kje bi dobil nemščine zmožnega človeka.
Svetovali so mu gosp. Viktor Engelmana,
trgovca v Šmartnu, pri kateremu se je tudi
oglasil in dobil potrebnih pojasnil. Zahteval
ni niti jedi, niti pijače, dasi je videl, da
ima g. Engelman gostilno in trgovino. Pri-
soten je bil tudi podpisani župan, toda raz-
govora se ni mogel udeležiti, ker ni zmožen
nemščine.

Na vprašanje, pri kom bi dobil v
Zgornjem Tuhinju potrebnih podatkov, sve-
tovalo se mu je, naj se obrne na g. nad-
učitelja, kar je dotični uradnik tudi storil.

Gosp. nadučitelj ga je sprejel, mu
tudi z malenkostno malico postregel, ker
je bilo vže popoldne, ter mu podal po-
trebnih informacij.

Potem mu je še pokazal pot na Motnik
in mu nasvetoval osebe, do katerih naj se
obrne. S podpisanim županom iz Zg. Tu-
hinja niti ni govoril, niti ni po njem vprašal.
Zg. Tuhinjsko-Šmartno, 16. maja 1910.

Jernej Hribar, župan v Zgor. Tuhinju. —
Ivan Mali, župan v Šmartnu.

Šmihel-Stopiče na Dolenjskem.

Mrtvega ne puste pri miru! Neverjetno
ali resnično!

Dne 11. in 12. maja vršile so se za
občino Šmihel v hiši župana Zurca občinske
volitve. Vladno zastopstvo poverilo je okrajno
glavarstvo v Novem mestu županu samemu.
Volitev se prične! Klerikalci so bili pre-
pričani, da bo zopet enoglasno izvoljen
dosedanji župan Zurec, ali med volilci se
je našlo mož, ki dobro vedo, da ima šmihel-
stopiška občina veliko bolj zmožnih in
narodnih ljudi, kot je dosedanji župan Zurec.
Pokazali so se možje, ki so odločno zahte-
vali, da se voli za župana moža, ki je od-
ločno narodno-naprednega mišljenja.

Klerikalci, ki so ta dan svoje navdu-
šenje pokazali s polnimi kozarci vina, iz-
prevideli so takoj, da se Zurcu slabo godi.
V skrajni sili volili so v odbor moža, biv-
šega posestnika Jožefa Slaka iz Smolenje
vasi, ki je že pred 8 leti umrl. A še je manj-
kalo glasov! — Šmihelski kaplan Tomc, ki
je dobro vedel, da preti Štemburjevemu
županovemu stolcu pogin, padlo je v glavo,
da je najbolje, ako se Zurca na kak zvit
način spravi za nekaj časa iz volišča in

med tem časom agitira za njega pri volilcih,
ki so ta dan radi nujnih opravkov odsotni.
In res! Hitro najde izgovor, da je nek konj
hudo bolan. Župan Zurec, ki je znan pod
imenom konjski „pader“ prekine takoj vo-
litev in se za precej časa odstrani, kaplan
pa urno zajaše svojo brhko kobolico in
dirja s svojim mežnarjem od volilca do
volilca, da nabereta za Štemburja zadostno
število glasov. Na ta način je zopet zasi-
guran „Zurcu“ županov stolec, volitev pa
se je vršila v posmeh občini Šmihel-Sto-
piče, ki je ena največjih na celém Kranjskem.

Splošni pregled.

Volitve na Ogrskem.

Volilni boj na Ogrskem je v polnem
teku, agitira se z vsemi tudi najskrajnejšimi
sredstvi; skoro na vseh shodih pride do
velikih nemirov! Z največjo strastjo so se
pa spustili v volilni boj pristaši Justha. V
okraju Velika Kaniža, kjer kandidira proti
bivšemu ministru a latere grofu Aladaru
Zichyju Justhov kandidat Geza Bosniak si
razbijajo politični nasprotniki medsebojno
vse shode; pristaši grofa Tisze so pridili v
vas Felső-Rajk, kjer so demolirali posestvo
Justhovega agitatorja Bakója; ko se je
vozil grof Zichy skozi Kanižo, so ga zopet
obmetavali s kamenjem in gnili jajci,
par mož iz spremstva je bilo ranjenih; bati
se je takih nemirov, da bo moral grof
Zichy nazadnje s svojimi agitatorji zapustiti
občino. Justhova stranka postavi svojega
protikandidata tudi Kossuthu v Czegledu;
mnogo odličnih članov stranke neodvisnosti
je namreč naprosilo Justhov klub, ako
smejo postaviti Kossuthu protikandidata.
Eksekutivni komite Kenba se je danes po-
svetoval v stvari in nominiral kandidatom
bivšega novosadskega velikega župana Ala-
darja Balla.

Finska zakonska predloga.

Začetkom včerajšnje seje ruske dume
se je oglašil k besedi grof Bobrinski iz
skrajne desnice ter odločno protestiral proti
vmešavanju angleških in irskih parlamen-
tarcev glede finske zakonske predloge, vpra-
šal je, kaj bi odgovorila na to oficijelna
Anglija, ako bi se ruska дума vpletala v
postopanje Angležev proti prebivalstvu v
Irski ali pa Indiji! Angleški parlamentarci
naj vedo, da je v Rusiji dovolj ljudi, ki
bodo znali braniti pravice Fincev, vedo naj
pa tudi, da sede v ruski dumi možje, ki
zavrnejo vsako vmešavanje tujcev v no-
tranje ruske zadeve z energičnim „Handes
off!“ To izjavo grofa Bobrinskega je vzela
duma na znanje.

Spominjajte se družbe
sv. Cirila in Metoda!

LISTEK.

VLADIMIR LEVSTIK.

In vstali so divji psalmi...

I.

Repot življenja, surova borba sebičnih
dni, gnet izkoriščanja, kletev tlačene trume
— v katerem hipu večnosti, kar je leži za
nami, vas ni preklinjalo boječe srce? V
kateri minuti ni prosilo pokoja, da bi čisto
in neskajeno izzvenela vsaj ena drobna ki-
tica v čarobni pesmi sladkih, skritih sanj?
In vendar je ves vesoljni svet podoben kra-
jini z mrtvo zemljo, globokim nebom in
živo, rdečo in prerajajočo se naravo: s po-
kojem se napovedujeta samo smrt in ne-
vihta. Kakar pa nastopi tista vroča, svinčena
tišina, in zaječi polje pod nepremičnimi
žarki, in umolknejo hiše in ulice v strahu
in trepetu, in zamira srce v le napol jasni
slutnji orkanov, ki imajo rušiti, groma, ki
pride bičati besne konje blaznosti v galopu
čez goste trge in zbirališča tja tik pred tihi
oltar cerkv in v svetišče domače izbe, in
bliska, ki se obeta, da razbrizgne po vsem
širokem obzorju neizbrpno kri požarov od
vzhoda do zapada — takrat bi vsaka misel
kričala od tajinstvene groze pokoja. — V

tistih predurjih krvave sodbe narodov se
čuti duša kakor živa krogla, izpuščena iz
držeče roke nad neizmerno globokim brez-
dom, tistem brezumno kratkem trenutku,
ki otvarja vrtoglavo drevenje navzdol.

In prav ko se je imela izpolniti lju-
bezen Jakoba in Mare, je k prvemu izte-
gljaju rok, k prvemu obstemu, k tistemu
pozdravu sreče žejnih ustnic, ki ga je sa-
njala opojna smešnost zaljubljenih hrepenenj
v dnevih in nočeh brez števila, zagrmelo
molčanje sveta svoj prvi preteči obet. Dvoje
duš, ki sta se v razplamenem žaru zdeli
veliki kakor neizmernost sama, je mahoma
spoznalo nad seboj in pod seboj, pred čel-
lom in za petami, na desni in na levi or-
jaško škripanje sil, ki jih včeraj ni bilo, ker
so se šele danes zavedle in izpregovorile.
Mogočni organizem mase se je premaknil
ter se spustil v obrat, razbeljena kri se je
s šumenjem zagnala po njegovih žilah in
tirjala sleherno živo celico v telesu za svojo
slepo, zapovedi življenja edinega brez mrm-
ranja vdano last. In tisti dve celici, dve
duši, ki sta se zdeli neizmernemu Bogu
enaki v svoji ljubezni, sta začutili svojo
majhnost in žezlo celote nad seboj. Lic se
je dotaknil plapolajoči ogenj dobe; tisti hip
je zabolelo v srcu, napol še kakor strah
pred izgubo raja, napol že kakor sram
otroka, ki se je iz prijetnih iger nenadoma

vzdramil in spoznal, da je odrasel. In vse,
kar sta si bila obljubila, da se združita za
večnost, sta storila z umorjeno zaspanostjo,
kakor nosi težak na molu svoje breme v
soparici in med jeznim sijanjem zemlje
in neba.

Ko je teden dni po zaroki Jakob po-
kazal Mari nakupljeno pohoštvo: je bila
majhna otroška posteljica vmištro. Tako silno
je vsa leta svoje puste borbe za hipec
srečnih sanj hrepenel po otroku! Rodil bi
kri iz lastne krvi, ustvaril iz potrnosti in
zagrešenosti lastnega življenja novo, neob-
sojeno, neopredeljeno bodočnost, čuval jo
in negoval, vodil jo na pot do blagov, ki
jih on ni dosegel, in jo v uri svoje smrti
gledal pred seboj, nesmrtno oporoko plo-
duzmožnega potomca ob koncu lastnega
življenja. Okusil bi sladkost vseh sladkosti,
kakor kadar udari sekira drvarjev po deblu
stare jablani in mora jablan pasti, ali krog-
inkrog po jesenski travi se žare zrela ja-
bolka s krepkimi črnimi peškami v srcu, in
drevo odmeva s svetlim zvokom in blago-
slavlja neuničljivo kal: blagor njim, ki umi-
rajo plodoviti, kajti večno živi življenje v
vsem, karkoli je rodilo na svetu... In
ljubil je Maro predvsem zato, ker so njena
zdrava ledja obetala spočetju močnega člo-
veka, in ker v njenem srcu ni bilo last-
nosti razen krepkih in dobrih, da bi jih

podedovala duša otrokova; in ko je ku-
poval pohištvo za novi dom, se je spomnil
najprej lepe, široke postelje, ki v snežnem
blestenju perila vabi k plodovitemu objemu,
in majhne, majčkene posteljice, kjer bi spala
še neustvarjena večnost svoj prvi, sveti
sen...

Mara pa je žalostno povsila glavo
ter dejala Jakobu:

„Kdo ve, ali se v tej postelji kdaj
objameva ti in jaz?“ Čez hip molčanja je
dodala tiše: „Kdo ve, če ti kdaj povijem
otroka?“

Jakobu se je zadrlo v srce otrovano
želo; hotel je odgovoriti, z bolestjo je za-
čutil, da bi moral reči besedo, ali na ust-
nicah je tiščalo kakor jeklen zaklep. Ko pa
so obešali prve revolucionarje in klicali
spričo neprestanega in čimdalje nevarnej-
šega vrenja vse rezervnike iz inozemstva
pod zastave, je zaslutit slutnjo Marinih
besed; zjutraj v poldremotici ga je vrgla iz
postelje, da je blodil ves dan po mestu,
oči povešene, roke v žepih, obraz bled in
v gubah blazne skrbi, kajti prvokrat se je
bil zbal za svoje življenje.

Tri dni kasneje pa je pregovoril Maro,
da je šla z njim na stanovanje.

„Česa bi rad od mene?“ je vprašala
pod stopnicami; njene oči so bile rosne in
so sijale s čudnim bleskom. (Dalje.)

Napad na našega odgovornega urednika. Nemški natakariji so nocoj uprizorili dejanski napad na našega odgovornega urednika g. Pirca, ko se je vračal od predstava hipnotizirca Carmellinija. Čakali so ga trije teh banditov zavratno pred vrati Unionske dvorane in se ga dejansko lotili, eden njih ga je udaril z vso močjo po glavi ter ga rani na nosu in čelu, da je bil takoj v krvi, nakar so pobegnili. Stvar se je takoj prijavila mestni policiji, ki je že na sledu zavrattim napadalcem. V interesu stvari prosimo vse osebe, ki so bile priče tega napada, da se zglašijo pri mestni policiji! Ako mislijo ti banditje, da nas s takimi surovostmi prisilijo, prenehati kritizirati nemške razmere v Unionu, se pač motijo, ker odslej bomo posvetili še več pozornosti ti zalegi! Slovensko občinstvo pa opozarjamo na ta dogodek, ki se je zgodil v hotelu Union v slovenski Ljubljani, kjer napadajo podivjani nemški natakariji slovenske goste!

Včerajšnji promenadni koncert je privabil v „Zvezdo“ mnogo zavednega slovenskega občinstva, ki se je naslajalo ob domačih zvokih lepe vojaške godbe! Slovensko zavedno dijaštvo je kaj obilo bilo zastopano ter pridno pogledovalo za plavimi Germankami, slovenske gospodične — ki so za včeraj odložile raz roke žalni trak, ki so ga svojčas nosile v znak žalosti za žrtvami — so na vso moč in ljubeznjivo koketirale z mladimi lajtnančki in študenti z burševskimi kapicami! Pa tudi drugo slovensko občinstvo je bilo mnogobrojno zastopano, smo opazili mimogrede mnogo nad vse zavednih klerikalcev! — Druge nesreče ni bilo! Pa so se ljudje še jezili, ko so brali, kar je povedal naš King-fu v svojem kaleidoskopu „Pisana suknja“.

Predrznosti nemških dijakov. Kar si dovoljujejo v zadnjih časih nemški dijaki po Ljubljani presegati že vse meje; parkrat smo apelirali že na pristojne šolske oblasti, da naj naredijo konec nemškim provokacijam nemških študentov, a s svojim molkom se zdi, da ista odobravajo predrznosti nemških smrkvavcev, zato si pa dovoljujejo vedno več in povsod izzivajo slovensko občinstvo. Tako so korakali včeraj zvečer nemški pobalini iz realke iz Židovskih ulic do Jurčičevega trga v vrstah, da so zapirali vso pasažo; v ozki Židovski ulici srečali so dva Slovenca in realca Klementsčitsch se je takoj zaletel v enega Slovence g. I. Perkota; ravno ta realca Klementsčitsch je posebno znan kot najdrznejši izzivalec, ki vedno in povsod z največjo nesramnostjo provocirajo slovensko občinstvo; ker ga je g. Perko opozoril na njegovo nedostojnost, je pobalinski Klementsčitsch takoj zgrabil debelo gorjačo iz roke svojega tovariša ter zamahnil proti g. Perkotu, ki je udarec pariral s svojo palico, ki se je pa vsled močnega udarca zlomila. Ker pa predrznež še ni miroval, mu je g. Perko pokazal svoje pesti in ga z vso silo položil na tla, kjer mu je za njegove nesramnosti naložil pošteno porcijo zausnič. Ko je dospel stražnik na lice mesta, odpeljal je nemške pobaline ki so sami srednješolci na stražnico. — Imena vseh teh nemških pobalinov priobčimo, za danes omenjamo le realca Klementsčitscha in Klauerja, a ravnateljstvo realke opozarjamo, da naj postopa proti omenjenim pobalinom, ki hodijo po hora legalis — dogodek se je vršil okoli enajste ure ponoči — z vso strogostjo! Sicer pa vemo, da je naš apel na nemško ravnateljstvo realke zastoj, ker ono zna dobro varovati svoje pobalinske izzivalec, zato pozivljemo c. kr. deželni šolski svet, da naj naredi enkrat za vselej konec provokacijam nemških smrkvavcev, ker drugače bo slovensko občinstvo primorano, da obračuna po svoje s temi pobalini, ki postajajo od dne do dne predrznejši!

Mali listek.

Književnost, gledališče, umetnost.

Naloga dvornega gledališča.

Pri nas na Slovenskem imamo silno mnogo kritikov, a jako malo treznih mislilcev. Kadarkoli se na primer uprizori na slovenskem odru v Ljubljani novo delo, ki je je slučajno ta ali oni rodoljubni estetik videl že na Dunaju — tedaj zamahne navadno prav malomarno z roko in izusti krilato sodbo: „Ne grem v gledališče, ker bi si lahko pokvaril okus!“ Videl sem to igro na dvornem gledališču, zato je ne maram gledati na slovenskem odru!

Dvorno gledališče jim je alfa in omega, dvorno gledališče jim je merilo za vrednost in lepoto dramatičnega umotvora.

Človek bi torej moral biti trdno uverjen, da je dvorno gledališče na Dunaju resnično zavod, ki razpolaga z izvrnim, na višku stoječim repertoarjem ter z izbornim igralskim materijalom. A to le na prvi pogled; kdor razmotriva stvar malo globlje, se prepriča kmalu o nasprotnem.

Hudodelstva obrekovanja obdolžen odgovorni urednik „Jutra“. V imenu svojih klientov, ki igrajo glavne vloge v naših razkritjih glede skrivnostnega zastrupljenja je vložil dr. Wallentschagg proti našemu uredništvu tožbo. Toži nas radi dejstev, ki so bila že vsa v rokah tukajšnjega sodišča, a se to ni čutilo vpoklicanega izvajati posledic! Odslej priobčimo le fakta, ki so se doigrala pred sodiščem!

Dr. Oražen je dal vsled dogodkov v zadnji seji občinskega sveta izvrševalnemu odboru narodno-napredne stranke vsa svoja mesta na razpolago, da se pojasni položaj, ki je nastal vsled glasovanja glede oddaje mizarskih del na obrtni šoli. Na stvar se še povrnemo!

Iz krogov odvetniških in notarskih uradnikov. Odvetniška in notarska zbornica za Kranjsko je že pred leti sklenila uvedbo popolnega nedeljskega počitka v odvetniških in notarskih pisarnah. Kljub temu se pa za ta sklep par odvetnikov v Ljubljani in na deželi ne zmeni. Slej ko prej zahtevajo od svojega uradništva, da jim gara tudi ob nedeljah. Ako se to ne bode menjalo, bo potreba prizadetim gg. odvetnikom in notarjem pojasniti stališče osobito, da se imajo sklepi odvetniške in notarske zbornice spoštovati. Ni dovolj, da se ima ob nedeljah pisarno na videz zaprto, pri drugih vratih pa stranke prihajajo ob nedeljah v pisarno. Večina odvetnikov in notarjev je uvedla tudi popolni počitek ob praznikih. To je lepo. Apeliramo še na one, kateri tega do sedaj niso storili, da store isto. Kar lahko večina dovoli svojemu uradništvu, bode tudi onih par, kateri imajo sedaj pisarne ob praznikih še odprte, svojemu uradništvu lahko dovolilo.

Služaj zastrupljenja v Logatcu. Iz najzanesljivejšega vira smo poizvedeli sledeče zanimivosti: Strup, ki ga je dobila ga. Hammerlitz, sploh ni smrtonosen, ter bi vplival le zavžiti v največji kvantiteti, kar sledi iz dejstva, da se ga dobiva brez recepta po lekarnah in drogerijah ter celo v navadnih prodajalnah v poljubni množini. Čudna je tudi izpoved laške priče Marijota Cappanna, ki je izpovedal stvari, ki bi mogle biti in so znane le preiskovalnemu sodniku. Iz tega sledi, kako negotove so take izpovedi, ki bazirajo na kombinacijah in fantazijah.

Iz slovenskega gledališča. Za prihodnjo sezono je zopet angažiran kot operetni režiser odlični spevokomik g. J. Povhe, ki je mislil zapustiti slovenski oder. Izmed domačinov so doslej angažirani vsi dose-danji gg.: Nučič, Danilo, Verovšek, itd.

Turistovska koč v Kamniški Bistrici se otvori v nedeljo, dne 22. t. m. ter prevzame njeno oskrbo zopet gospodična Marica Jerajeva, znana že iz lanskega leta kot izborna kuharica. V sezoni je koč preskrbljena z mrzlimi in gorkimi jedili, ob gotovih časih tudi z divjačino ter z najboljšo pijačo. Slovensko planinsko društvo je spremenilo to priprosto planinsko koč v pravo komfortno restavracijo ter s tem znatno pripomoglo k tujskemu prometu za Kamnik in turistiki v Kamniških planinah. Kdor se hoče brez truda in za mal denar navžiti pristnega planinskega zraka ter priti v osrčje gorskih velikanov, naj pohiti v divno Bistrico.

Kopalnice v Kolesiji se izroči javni uporabi v soboto, dne 21. t. m. Kopalni čas za dame vsak dan razen nedelje in praznikov dopoldne od 9. do polu 12. ure, popoldne za gospode. Za dobro in solidno postrežbo s pijačo in jestvinami je skrbnjeno! Cenjenemu občinstvu priporočamo to domače kopalnice!

Kanarček je ušel v sredo dopoldne. Odda naj se proti nagradi na Rimski cesti 9, pritličje desno.

Društvene vesti.

„Sokol I.“ opozarja vse one brate, ki se mislijo v kroju udeležiti župnega izleta

Ljubljane I., da se vrše redovne vaje v petek 20. maja ob 9. uri zvečer v društveni telovadnici! Na zdar!

Žensko telovadno društvo v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 22. t. m. ob 6. uri zvečer v Sokolski telovadnici Narodnega doma telovadsko skušnjo s sledečim sporedom: proste vaje z obroči ob godbi, telovadbo na orodju, vaje s kiji ter majnikov ples. Po telovadbi se vrši zabavni večer s sodelovanjem slavne Slovenske Filharmonije. Prostovoljna darila se v pokritje stroškov hvaležno sprejemajo, Vsak, ki sokolsko čuti, dobrodošel!

„Slovensko Sokolstvo“. Ustanovni občni zbor „Sokola“ v Rajhenburgu se vrši 26. t. m. ob 4. popoldne v prostorih brata Leskovska. — V St. Janžu na Dolenjskem se je ustanovil odsek Sokola v Mokronogu.

Pešizlet „Glasbene Matice“ v Škofljico. Prihodnjo nedeljo, dne 22. maja napravi pevski zbor „Glasbene Matice“ popoldanski pešizlet čez Golovec v Škofljico. Odhod od Zidanega mostu ob polu dveh, povratek zvečer z vlakom ob polu devetih. Dohod v Ljubljano ob devetih. Dobrodošel vsak prijatelj „Glasbene Matice“. Kdor noče iti peš, gre lahko z vlakom ob 1:32 uri z juž. kolodvora.

Ko mene več ne bo. V korist družbe sv. Cirila in Metoda so se zopet trije rodoljubi zavarovali pri „češki splošni delniški zavarovalnici v Trstu“ za skupni znesek 2000 K. Hvala iskrena!

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ vabi vse svoje člane na sestanek, ki bo v soboto, dne 21. t. m. ob 9. uri zvečer v društvenih prostorih. Na sestanku se bo razpravljalo o enotnem zapiranju trgovin. Z ozirom na ta velevažen razgovor se nadejamo prav mnogobrojne udeležbe.

Zveza društev davčnih uradnikov Avstrije priredi v nedeljo, dne 22. t. m. ob polu 11. dop. v Ljubljani pri „Roži“ drugo zborovanje avstrijskih davčnih uradnikov z dnevnim redom: „Vladna predloga časovnega avanzma in njega pomen za davčno uradništvo.“

Zagoneten slučaj zastrupljenja.

(Dalje.)

Prva zdravniška preiskava.

To pot je bilo mojega potrpljenja konec. Sklenila sem trdno, da zapustim svojo službo. Strah pred posledicami zadnjih telesnih poškodb pa me je tudi dovedel do tega, da sem se dala najprej zdravniško preiskati.

Takoj naslednji dan po tem dogodku sem se popoldne odpravila k zdravniku. Ker pa dotičnega zdravnika, kateremu sem se mislila zaupati, ni bilo doma, sem se napotila k dr. Oražnu. Ta me je natančno preiskal ter konstatiral poškodbe. Iz najinega razgovora omenim le, da se je dr. Oražen izrazil: „Vprašanje je le, s kakim predmetom so te poškodbe prizadjele. Napisal je pismo ter naročil, da ga naj nesem k sodnemu zdravniku dr. Plečniku. To sem tudi storila. Mislila sem, da me bo dr. Plečnik takoj preiskal, on pa tega ni storil. Pač pa je napisal pismo ter ga mi izročil z naročilom, naj ga nesem dr. Oražnu. Rekel pa je dr. Plečnik proti meni: „Vas bova enkrat oba skupaj preiskala.“ Zvedela sem tudi, da je dr. Oražen dr. Plečniku pisal: „Stvar bo zelo interesantna.“

Nesla sem dr. Plečnikovo pismo k dr. Oražnu; ko ga ta odpre in pogleda, mi pravi: „Pridite jutri sem, bom jaz z dr. Plečnikom danes popoldne govoril.“

Drugi dan se res zglašim pri dr. Oražnu. On mi je rekel, da mu je dr. Plečnik

svoje samoniklo mesto na svetu, potem to mesto ne bo obstajalo več v nemškem razvoju. Dvornemu gledališču preostaja samo še eno: poskusi naj, česar še ni nikdar poskusilo, naj skuša postati avstrijsko gledališče. V Avstriji je toliko pisateljev, ki so izredni talenti, a ne pridejo do besede, ker njihovih del še niso igrali zunaj naših mej. Med avstrijskimi Nemci jih je cela množica. In kaj šele med Slovani — vzkligne Bahr — Vojnovič, Begovič, brata Mrštik, Viktor Dyk, Kyapil, Jirasek, Simaček, Jaroslav Hilbert! Če bi uprizarjali ona dela ki jih zunaj ne igrajo, ker so preveč avstrijska, potem bomo vsaj vedeli, zakaj dobiva dvorno gledališče subvencije. —

To so nekako vodilne misli imenovane članka Hermann Bahra in mož je govoril resnico. Avstrijsko naj bo dvorno gledališče, to se pravi, na njem naj pridejo do besede ne samo Nemci, ampak tudi Slovani. Veseli nas, da je izrekel to misel Nemec in to v tako gorkih in las-kavih besedah. Pustite nas govoriti in videli boste, da nismo nekulturni barbari!

Fedor Gradišnik.

sporočil, naj le on (dr. Oražen) to zadevo naznani.

„Hudič naj vzame vse skupaj.“

Priznala sem njemu doma, da sem bila pri zdravniku in da bo zdravnik celo stvar naznanil sodnji. Vprašal me je, h kateremu zdravniku sem šla. Rekla sem, da k dr. Oražnu. Nato se je on razljutil ter vzkliknil: „Hudič naj vzame vse skupaj! Vsaj sem si mislil, da si morebiti k temu (dr. Oražnu) šla.“ Potem pa me je s povzdignjenimi rokami prosil, naj pustim celo stvar pri miru. Jaz sem mu rekla, da sem se trdno odločila, da grem stran in da mi strah pred posledicami ne dopušča, da bi se zadnji dogodek ne naznanil.

Njegovo pismo dr. Oražnu.

Ko je uvidel, da njegove prošnje nič ne zaležejo, se je obrnil pismeno na dr. Oražna. Pismo je izročil meni; nesla sem ga dr. Oražnu. Pismo pa se doslovno glasi:

Očitno tukaj Vam zagotavljam, da proti M. S. se najmanj stvari ne bo več zgodilo nej v nevarnost. Preč ji ni treba hoditi.

Pustite vso to stvar pri miru.

Spoštovanjem Josef P.

Sodnji naznanjeno.

Ko dr. Oražen to pismo prebere, mi reče, naj pridem čez dva dni zopet k njemu. Prišla sem res kakor mi je naročil. — Dr. Oražen mi je sporočil: „Sem že naznanil na sodnijo.“ Obvestilo boste pa že doma dobili.

Ko pridem domov, je bil sodni sluga že tam; prinesel mi je vabilo, da naj se drugi dan, v nedeljo ob 10. uri dopoldne zglašim pri preiskovalnem sodniku. Jos. P. se je s slugo prekal, češ, naj nese vabilo nazaj, ker ne morem priti k zaslišanju. Sluga pa je izjavil, da tega ne sme, na kar sem jaz vabilo sprejela. Ker pa sem imela v nedeljo veliko opraviti, nisem mogla iti k sodnji. Okrog 11. ure pa pride sodni sluga k nam ter pravi: „Hitro na sodnijo, gospodje že čakajo.“ Jaz pa sem rekla, da mi ni mogoče stran, pač pa, da se vabilu odzovem drugi dan, kar se je tudi zgodilo.

Spričevalo dr. Oražna.

Predno nadaljujem, navajam še spričevalo dr. Oražna, ki se v poverjenem prepisu tako glasi:

Slavna c. kr. sodnija v Ljubljani.

Dne 15./3. 09 popoldan prišla je v mojo ordinacijo M. S., uslužbenka pri g. P. stanujoča v Ljubljani.

Preiskal sem jo na zahtevo gynecolo-gično in našel na notranji strani male leve sramnice štiri približno 1 mm dolge, jako fine ureznine. Robovi ureznin so bili popolnoma gladki.

Pod levo prsno žlezo našel sem jako fino ubodnino, katera je bila pokrita z malo hrasto.

Okolica ubodnine je bila rumenkasta vsled razkrajajoče se podplute krvi. Ravno tako fino ubodnino našel sem na trebuhu in eno na hrbtu.

Ker se preiskava izraža tako čudno in konfuzno o teh poškodbah, zato si ne usojam navajati vzroke teh poškodb.

Ljubljana, 17./3. 09.

Dr. Oražen, m. p.

Za pravilnost prepisa:

Ivan Kalan, Officiant.

Prikazni iz „konca sveta“

opazoval na ljubljanskem gradu v noči od 18.—19. maja.

Noč jasna, topla, semtertja malo vetrovna. Vzhod meglen proti jutru celo oblačen. Okoli luninega zatona predznaki oddaljenih viharjev. Nad zatonom kvišku obrnjen trak. Rep Halleyevega kometa viden od vzhoda do stika v rimsko cesto; širok pramen, jako obledele barve, vendar viden prostemu očesu. Od 2. ure 15 minut dalje je začel od zgorej dol pojemat, pa tudi od spodaj zledeti; ob 2. uri 50 minut se ga je komaj še razločilo, ob 3. uri je popolnoma izginil. — Ob 3. uri je prišla — patrolja brambovcv z nasajenimi bodali ter zastražila konec sveta? ... Ne! ampak municijsko skladišče na ljubljanskem gradu. Ali so gospodje, ki so jih poslali, mislili, če ves svet pogine, bo ostala le ta patrolja s skladiščem vred, tega ni bilo mogoče dognati.

Začelo se je daniti. Po računu, kakor ga je „Jutro“ omenilo, bi šla zemlja ob 3. uri 22 minut skozi kometov rep. Z napeto zvedavostjo je občinstvo pričakovalo ta trenutek. Oči opazovalcev so bile obrnjene proti vzhodu. Napočil je trenutek 3. ure 22 minut; čas je bežal dalje, a od naše poti skozi kometov rep ne duha ne sluha. — Pač, kaj je to? Ura je pol štirih, tam na vzhodu prasketanje in pokanje ... vraga, pa ne da pokajo kosti naše matere zemlje? ... Pk, pk, pk ... trsk ... po-

kanje, treskanje traje dalje. Je-li to že konec sveta? Ne, to je le začetek brzostrelav, vojaki so imeli neke tam doli, oziroma gori v hribih vaje. — Pokanje je potihnilo. Krasna jutranja zarja... čudno rdeča s čarobno zarisanimi prameni. Eden teh pramenov se je pojavil na nasprotni strani kot krasen obroč od vršacev Karavank ob celem obzorju do Ljubljanskega vrha nad Borovnico.

Kot značilnost bi omenjal pojav od raznih strani si nasprotujočih vetrov. Posebno močna sta bila vzhodnik in zapadnik.

Od 4. do 4. in pol izredno razsvitljeni prameni jutranje zarje. Z ozirom na dejstvo, da sem take in one pojave, ki jih je nek opazovalec na Šmarni gori tudi večkrat v drugih časih opazoval, se mi ne zdi verjetno, da bi bili ti pojavi v katerikoli zvezi z dogodki procesa Halleyevega komete.

Pojav včerajšnjega solnčnega vzhoda itd. je vsepreje v zvezi z drugimi elementarnimi izgedi, ki so ponekod že aktivni, nam pa so prinesli izredno lepo vreme ter čudno nenaravno toploto, a zelo bati se je — oboje ne za dolgo časa. Ako resumiram celo opazovanje „konca sveta“ oziroma prehoda zemlje skozi kometov rep — z lajškega stališča seveda — moram kakor vže včeraj tudi danes priznati, da nam ta svetovno-znameniti dogodek ni prinesel niti enega s prostim očesom vidnega pojava.

Pač! Ljubljana je bila precej „živahna“, „živahni“ pa so bili tudi nekateri opazovalci na ljubljanskem gradu. F. P.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Iz državnega zbora.

Dunaj, 19. maja. Današnja seja državnega zbora se je pričela kakor navadno ob 11. dopoldne.

Iz odsekov.

Dunaj, 19. maja. Danes se je vršila pod predsedstvom Chiarija seja budgetnega odseka. Seje sta se udeležila tudi minister za javna dela Ritt in notranji minister Haertl. Poslanec Schmed je utemeljeval potrebo novega kemičnega laboratorija na dunajski tehniki in poudarjal, da mora vlada delovati z vso silo na to, da se prične še to poletje graditi. Dr. Steinwender je stavil predlog, naj se črta postavka po 300.000 K v umetniške in muzikalne namene. Vsi predlogi so bili sprejeti. Vojaške zahteve pridejo v razpravo še le leta 1911. K temu je dr. Gessmann pripomnil, da se je natančno informiral glede gradbe dreadnoughtov v „Stabilimento tecnico“ v Trstu za našo mornarico in da po teh informacijah vlada ni v nikaki zvezi s to gradbo in da se mora vsled tega smatrati gradbo dreadnoughtov kot strogo trgovsko podjetje. Govoril je tudi poslanec dr. Ploj in socialni demokrat Seitz. Predlog Rennerjev je bil pri poimenskem glasovanju z 12 proti 8 glasovi odklonjen.

Člani bavarske vladajoče rodbine na Dunaju.

Dunaj, 19. maja. Princezinja Gizela Bavarska in princ Konrad Bavarski, ki sta bila en teden v Budimpešti, sta se danes zjutraj ob 7. uri vrnila na Dunaj ter se odpeljala v Schönbrunn.

Dijaški štrajk.

Lvov, 19. maja. Ker so bile za danes napovedane visokošolske demonstracije, je rektor odredil, da se sistirajo vsa današnja predavanja. Nekaj dni zato na vseučilišču ne bo nikakih predavanj.

Volitve v Bosni.

Sarajevo, 19. maja. Definitivni izid včerajšnjih volitev v kmetski kuriji še ni proglašen. Gotovo je samo to, da so izmed mohamedanskih kandidatov prodrli vsi kandidati nacionalistov in da je število glasov, ki so jih dobili samostojni kandidati, prav malenkostno. Srb. nar. kandidati so bili izvoljeni skoraj enoglasno. Poudarjati se mora, da je ravno pri Srbih vladala vzorna in občudovanja vredna disciplina in da se je v splošnem udeleževalo volitev 90 do 95 odst. srb. volilcev. Pri katoliških je prodrl kandidat „Katoliške udruge“ samo v sarajevskem okraju, drugod so zmagali kandidati „Hrvatske zajednice“. V splošnem so se volitve vršile mirno.

Volitve na Ogrskem.

Budimpešta, 19. maja. V salmirskem volilnem okraju je prišlo med pristaši Justhove stranke in narodne delavske stranke do velikih krvavih ekscesov in pobojev. Posredovati je morala žandarmerija. Več oseb je ranjenih, med njimi nekatere težko.

Strah pred Halleyevim kometom.

Dunaj, 19. maja. Ker je bil za sinoči napovedan prehod zemlje skozi rep Halleyevega komete, je šlo včeraj na tisoče ljudstva iz mesta, deloma iz strahu, deloma

pa, da z bližnjih vrhov lahko boljše opazujejo ta naravni pojav. Posebno številni so bili izletniki na Kahlenbergu, Leopoldsbergu, Wienerwald-Bergu in drugih vrhovih dunajskega gozda. Posamezne gručice so čakale do ranega jutra tamkaj na komet in se vrstile šele podnevi v mesto. V mestu samem in na zvezdarni je bilo razmeroma zelo mirno. Zvezdarna sama ni bila od 6. ure naprej nič več splošno ljudstvu dostopna. Ravnatelj zvezdarne se je odpeljal na Sonnenwendstein pri Semmeringu, da bi od tam bolje opazoval komet. Tja se je že dopoldne podal en adjunkt zvezdarne. Nek drugi adjunkt se je v ta namen dvignil z zrakoplovom v zrak, tako da sta na zvezdarni sami ostala dva asistenta v službi. Opazovati pa se ni moglo ničesar radi lahke megle. Pričakuje se, da bo mogoče komet lepo opazovati v noči od petka na soboto.

New-York, 19. maja. Cela Amerika je bolehalo te dni na novi živčni bolezni „kometizmu“. V New-Yorku se je pričakovalo za nocojšno noč konec sveta in zato so se vršile po mestu na številnih krajih „zadnje“ skrajno luksurijske pojedine. V inozemskem okraju je prišlo na nekaterih krajih do panik. Najbolj bojazljivo so se obnašali Italijani, ki so iz strahu pred kometom begali po cestah, poklekali na cestah in molili.

Budimpešta, 19. maja. Cesar se je sinoči podal ob navadni uri k počitku. Pač pa je vstal danes zjutraj že eno uro pred solnčnim vzhodom in se podal k oknu kraljevega gradu, od koder je s teleskopom opazoval nebo. Vladar je opazoval nebo poldrugo uro in se šele po solnčnem vzhodu vrnil v sobo.

London, 19. maja. V Smithsfieldu je prišlo do velike panike. Nad krajem se je pojavil velik oblak in iz njega so se vsipali razni kristali. Ta čuden naravni pojav spravljajo v zvezo s prehodom zemlje skozi Halleyev komet.

K pogrebu kralja Edvarda.

London, 19. maja. Ob priliki prihoda prestolonaslednika Frana Ferdinanda k pogrebu kralja Edvarda posveča tukajšno časopisje prestolonasledniku vso pozornost in povdarja ter hvali njegove lastnosti. Listi povdarjajo, da Angleži nikdar ne bodo pozabili uslug, katere je izkazal ob mnogih prilikah cesar Fran Josip Angležem in se izkazal njih pravega prijatelja. Prestolonasledniku se namerava vsled tega prirediti kar najpresrečnejši sprejem.

London, 19. maja. Nemški cesar Viljem je došel semkaj z ladjo „Hohenzollern“. Cesar bo stanoval na ladji. Kot poseben pobočnik mu je pridružen major angleške armade.

London, 19. maja. Naval k krsti pokojnega kralja v Westminsteru je naravnost velikanski. Ob 6. uri zvečer čaka še vedno 30.000 do 40.000 ljudi na dostop in tvorijo masa več kilometrov dolgo vrsto. Vsako uro se poslovi od kralja lahko 10.000 oseb.

London, 19. maja. Včeraj se je v Westminsteru doigrala preljudna scena. H krsti kralja so prišli kraljica vdova Aleksandra, kralj Jurij, kraljica Mary in drugi sorodniki. Zato v tem času ljudstvu ni bil dovoljen vstop. Pred vhomod zbrane mase pa o tem niso ničesar vedele in so zaradi tega skušale s silo vdreti skozi vrata. K sreči je bil tam zbran močnejši policijski kordon, kateremu se je posrečilo mase potisniti nazaj.

Raziskovalec severnega tečaja Peary v Budimpešti.

Budimpešta, 19. maja. Raziskovalec severnega tečaja Peary, kateremu na čast se je sinoči priredila še na Dunaju večerja, je došel danes semkaj in boče v petek predaval o svojem potovanju na severni tečaj. Pearyja bo v Budimpešti sprejel v avdijenci tudi cesar.

Velikanska dinamična eksplozija.

Havana, 19. maja. V mestu Picard del Rio je eksplodiral v policijski vojašnici iz še neznanih vzrokov dinamit. Učinek je naravnost grozovit. Ubitih je 100 oseb, 50 pa težko ranjenih.

Velikanski požar v Petrogradu.

Petrograd, 19. maja. Pretečeno noč je nastal v delavskem mestnem okraju požar, ki je vpepelil 20 delavskih hiš. 500 ljudi je brez strehe.

Vremensko poročilo.

Dunaj, 19. maja. Pri zračnem tlaku v Evropi se danes niso izvršile posebne izpremembe. Minimum se nahaja v zapadni Evropi. Vreme je tudi neizpremenjeno. Nebo je po došli poročilih v monarhiji po večini jasno in ni bilo nobenih padavin. V Galiciji in severno-vzhodni Nemčiji so divjale ponekod nevihte. Temperatura narasča. Na Dunaju je dosegla v senci danes 23-70 C. Adrija je mirna, v Alpah pa veje lahen veter. Vremenska prognoza napoveduje do jutri zvečer jasno vreme, zelo vroče, južnozpadne vetrove.

Mali oglasi.

Stanovanje se odda takoj Pred Prulami št. 23.

Styria-kolo, dobro ohranjeno se proda. Naslov v konfekcijski trgovini Lukič, Pred Škofijo 19. 2/3—3

Majhna meblovana soba s kuhinjo se išče za 1. junij. Ponudbe pod naslovom „stanovanje 20“ na inzeratni biro „Jutra“.

Gostilniška koncesija se odda v najem pod ugodnimi pogoji. Pojasnila daje: Neža Slova, Gradišče št. 11 l. nad. 6/2—2

Spretna uradniška moč, večša knjigovodstva in vseh pisarniških poslov, išče postranskega zaslужka za popoldanske ure. Ponudbe pod „Spretna uradniška moč“ na inzeratni biro „Jutra“.

Automobil za štiri osebe se po jako ugodni ceni proda. Šebenik, Sp. Šiška, Knezova ulica. 9/4—2

Letovišče v Šoštanju na Spod. Štajerskem je najlepše in najcenejše! Prospekte pošilja brezplačno: Olepševalno društvo Šoštanj. 5/5—2

Lep črn pes se proda! Vprašanja na upravnishvo „Jutra“.

Obokan prostor in 4 sobe s kuhinjo se oddajo s 1. avgustom. Vprašati je v upravnishvo „Jutra“.

Majhno stanovanje (soba in kuhinja) se odda takoj. Naslov v upravnishvo „Jutra“.

Redka priložnost.

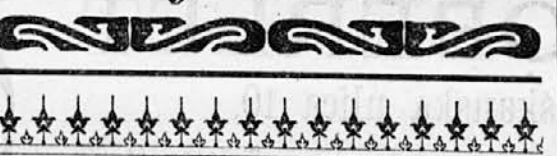
Proda se fina salonska garnitura, jako lepa kredenca, umivalna miza, svetilka in drugo. Radi odpotovanja zelo poceni. Zgledati se je po deseti uri dopoldan: Silvio del' Osto, Kolodvorska ulica št. 41.

Telečjo pečenko po izredno nizki ceni

I. vrste kilogram	K 1.60
II. „	1.40
III. „	1.30

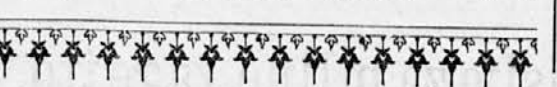
prodaja v šolskem drevoredu pri jubilejnem mostu

Matija Lavtižar.

Mlada gospodična

iz boljše rodbine se želi seznaniti v svrhu ženitve z 25 do 29 let starim gospodom, najraje z železniškim uradnikom. Pisma se prosijo do 30. maja pod šifro: „Bodočnost“, Zagorje ob Savi, pošto ležeče. 2—1

Prav izdaten postranski zaslužek

nudi inteligentnim osebam popolnoma nov način zavarovanja.

Dopisi pod „Lahka služba“ na glavno pošto v Ljubljani, le proti vročilnemu listu.

10 družb (kompanij)

dobrih ogljarjev za izdelovanje bukovega oglja v dobrem položaju brez kamenja išče tvrdka

Horacek & Radošević
Mrkopalj, železniški kolodvor Lokve.

Koncert

„Slov. filharmonije“ je od danes naprej do 15. septembra

v hotelu Tivoli vsak dan

ob delavnikih ob 3. pop. in 7. zvečer, ob nedeljah in praznikih ob 1/2 10. dop. ob 3. pop. in ob 7. zvečer.

Vstop prost.

Ustanovljena l. 1882. — Telefon št. 185
Poštne hranilnice na račun št. 828.405
Ogrska poštna hranilnica št. 19.864

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Ljubljana, Dunajska cesta 18
v lastnem združnem domu
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge

po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000. Rezervni zaklad K 400.000.
Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Matej Orehek, Ljubljana,
Kolodvorska ulica 26

(blizu južnega kolodvora) priporoča največjo
izber raznovrstnega blaga, kakor: izgotov-
ljenih moških, ženskih in otroških oblek in
obuval domačega izdelka, najrazličnejših
ročnih kovčkov za izseljence, ter sploh vseh
galanterijskih predmetov. Priznana solidno
blago! Čudovito nizke cene!

Klavirje in harmonije
prvovrstnih tvornic
izposoja in pro-
daja najceneje učil-
telj „Glasb. Matice“ in zapriseženi strokovnjak
Alfonz Breznik
v Ljubljani, Gradišče št. 11
(poleg restavracije pri „Kroni“). Prevzema
vsakovrstna popravila in uglaševanja ceno.

Diplomirani krojač
Anton Presker
v Ljubljani, Sv. Petra c. 14
priporoča svojo krojačnico in veliko
zalogo oblek. 13/52 10

Franjo Parkelj
lastnik reklamnega in pla-
katerskega podjetja.
Snaženje stanovanj in okenj.
Izvršuje vse v to stroko spadajoče dela
in po točno zmernih cenah.

Trgovsko podjetje se radi odpotovanja takoj proda.

Isto je vpeljano in dobičkanosno ter se lahko naprej vodi pod sedanjo
tvrdko s pristavkom „naslednik“.

- Jako ugodni delni plačilni pogoji! -

Ponudbe na inseratni biro „Jutra“ pod šifro „Trgovina 500“. 5—1

Oglejte si največjo zalogo

poljedelskih strojev,
slamorenj, čistilnic, mlatilnic, kosilnic, motorjev,
gepeljnov in stiskalnic za grozdje in sadje, štedil-
nikov, peči, nagrobnih križev, blagajn itd. pri trvdki

FR. STUPICA

v Ljubljani, Marija Terezija cesta 1, poleg, Figabirta.
Ravnotam lahko kupite vsak čas po najnižjih cenah
traverze, železniške šine, cement in vse druge po-
trebščine, razno orodje, sesalke za vodo, vino,
gnojnice, vseh vrst tehtnice, uteže in vse druge
:: v železnino spadajoče predmete. ::

Zavod za pohištvo in dekoracije
FRAN DOBERLET
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

Ustanovljeno leta 1857.

Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skla-
dišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika
izbera pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme
v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Prvo slovensko podjetje za napravo električnih central.

Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencinmotorji s su-
rovim oljem.

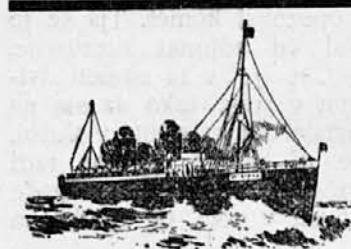
Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro-motorjev, dinamo- in parnih
strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprava transporterjev za opekarne po najnovejšem sistemu, kakor tudi
aparati za rezanje strešne opeke za zid — patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po nizki ceni.
Načrte in proračune ne zahtevanje.

D. FAKIN strojno ključavničarstvo in
podjetje za elektr. naprave
Ljubljana, Poljanska c. 67. Telefon št. 73.

ED. ŠMARD

potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18.

Samo 6 dni! Prodaja originalnih voznih listov („šifkart“) francoske
linije čez Havre v New-York in nazaj.

Največja zaloga najfinejših
barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za šolo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stogle)

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Zaradi minule sezije
se prodaja

v „Angleškem skladišču oblek“

izgotovljene obleke za gospode in dečke
ter konfekcijo za dame in deklice
še ceneje kakor doslej.

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Delniška glavica:
K 3.000.000.

301—46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond:
K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.

Sprejema prijave za subskripcijo delnic „Ljubljanske kreditne banke“ IV. izdaje: za
delničarje à K 420.—, za nedelničarje à K 445.— do dne 31. maja 1910.